

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДИЛА

Директор Навчально-наукового
інституту міжнародних відносин та
національної безпеки

_____ Олена ШЕРШНЬОВА
«___» _____ 2024 р.

СХВАЛИЛИ

на засіданні кафедри національної безпеки та
політології

Протокол № 1 «___» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Микола РОМАНОВ

ПОГОДИЛА

Гарант освітньої програми «Врядування,
суспільна політика і комунікації»

_____ Олена ШЕРШНЬОВА
«___» _____ 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни ПРОЦЕДУРИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИКИ

1 семестр, 1 рік навчання

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та національної безпеки

Кафедра національної безпеки та політології

Рівень освіти: другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма «Врядування, суспільна політика і комунікації»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Викладачі:

Рябцев Геннадій Леонідович,

доктор наук з державного управління, професор

hennadii.riabtsev@oa.edu.ua

Валерій Володимирович Тертичка, професор, доктор наук

з державного управління, професор, кафедри політології та

національної безпеки valerii.tertychka@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин: 3 кредити ЄКТС; години: 10 лекційних, 20 практичних та 60
самостійна робота; залік

Статус дисципліни: Обов'язкова

Мова навчання: Українська

Форма навчання: Очна

I. Опис навчальної дисципліни

Державну службу в Україні визначено як діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо аналізу державної політики й підготовки пропозицій стосовно її формування. Спеціальною вимогою до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби, визначено вміння приймати дієві рішення, аналізуючи державну політику. У Стратегії реформування державного управління України зазначено, що в сфері виконання цієї норми існує низка проблем. Опанування обов'язковою навчальною дисципліною «Вироблення й аналіз публічної політики» спрямоване змінити цю ситуацію.

Дисципліна є складовою циклу професійної підготовки та орієнтована на набуття загальних і спеціальних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», професійними стандартами державної служби й Стратегією розвитку НаОА в частині впровадження елементів проблемно-орієнтованого навчання.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

Після завершення навчання здобувачі зможуть розробляти поради, спрямовані на вирішення суспільних проблем, у вигляді документів з аналізу політики, застосовуючи сучасні практики ідентифікування й формулювання проблем, розроблення варіантів їхнього вирішення й вибору найкращого з-поміж них на базі доказів і цінностей.

Завдання навчальної дисципліни

Завдання навчальної дисципліни «Процедури аналізу політики» полягають у розвиненні й набутті таких загальних і фахових компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність виявляти, визначати та виробляти варіанти вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень.

ЗК10. Здатність виконувати професійну діяльність на основі етичних міркувань (мотивів),

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, зокрема в органах публічного управління та інших організаціях публічної сфери, налагоджувати співробітництво на всіх етапах вироблення політики, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами, налагоджувати ефективні комунікації з ними; організувати та брати участь у проведенні консультацій з громадськістю під час вироблення політики.

СК07. Здатність самостійно розробляти, організувати й супроводжувати розроблення, узгодження проектів нормативно-правових актів, інших владних рішень; розробляти

супровідні записки, доповіді, інші аналітичні документи; проводити їхню експертизу на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, аналізувати документи на відповідність міжнародним зобов'язанням України.

СК13. Здатність виробляти політику, базовану на доказах і цінностях, зокрема ідентифікувати та аналізувати проблеми політики; ідентифікувати заінтересовані сторони та встановлювати їхні позиції; аналізувати складові зовнішнього середовища; визначати наявні обмеження; формулювати та оцінювати альтернативи політики; готувати рекомендації про політику, що ґрунтуються на доказах і цінностях.

СК14. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювання політики, готувати інформацію для відповідного звітування, зокрема організувати й реалізувати моніторинг політики, стратегій, програм; оцінювати результативність і вплив політики; презентувати результати моніторингу та оцінювання політики, стратегій, програм, враховувати їх у роботі на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

III. Очікувані результати навчання

Після завершення навчання здобувачі мають:

Програмний результат навчання	Результат навчання за навчальною дисципліною
РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу суспільної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (що перевіряється за спроможністю ідентифікувати та проаналізувати проблему політики з урахуванням позицій заінтересованих сторін; підготувати й презентувати проєкт владного рішення, що ґрунтується на оцінці варіантів і ризиків)	Студенти можуть описати процес і технологію аналізу політики; сформулювати суспільно значущу проблему, вирішення якої потребує формування відповідної державної політики; рекомендувати найкращий варіант державної політики з-поміж розроблених, проаналізованих та оцінених на базі доказів і цінностей; пропонувати рішення в підготовлених документах з аналізу політики
РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення (що перевіряється за спроможністю розробити проєкт нормативно-правового акта, здійснити його експертизу, оцінку впливу на різних рівнях публічного управління та адміністрування).	Студенти можуть класифікувати та виокремити елементи середовища аналізу політики; враховувати виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів, рекомендувати найкращий варіант державної політики з-поміж розроблених, проаналізованих та оцінених на базі доказів і цінностей
РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (що	Студенти можуть скласти перелік основних заінтересованих сторін, ідентифікувати їхні позиції, спрогнозувати вплив на них реалізації державної політики; застосувати основні етичні принципи в розробленні варіантів політики

перевіряється за спроможністю визначення заінтересованих сторін, їхнього залучення до вироблення пропонованої політики; консультування із заінтересованими органами влади та узгодження з ними пропонованої політики).	
РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (що перевіряється за спроможністю здійснити експертизу нормативно-правового акта з урахуванням міжнародних зобов'язань України, її курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію).	Студенти можуть рекомендувати найкращий варіант державної політики з-поміж розроблених, проаналізованих та оцінених на базі доказів і цінностей; пропонувати рішення в підготовлених документах з аналізу політики
РН16. Підготувати і презентувати рекомендацію (пораду) про політику, що базується на обґрунтованому виборі найкращого з-поміж можливих варіантів вирішення самостійно ідентифікованої та проаналізованої проблеми політики, результатах аналізу заінтересованих сторін, складових зовнішнього середовища й виявлених обмежень, з урахуванням потреб національної безпеки і відповідно до міжнародних зобов'язань України.	Студенти можуть підготувати і презентувати рекомендацію (пораду) про політику, що базується на обґрунтованому виборі найкращого з-поміж можливих варіантів вирішення самостійно ідентифікованої та проаналізованої проблеми політики, результатах аналізу заінтересованих сторін, складових зовнішнього середовища та з врахуванням міжнародних зобов'язань України

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1. Суспільна політика та аналіз політики як сфера професійної діяльності	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.)	Основна література: 1, 3	Відповіді на питання для обговорення
2. Проблеми, придатні для аналізу політики	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання

3.	Середовище політики та її ресурси	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
4.	Учасники політики та її стейкхолдери	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
5.	Варіанти політики та їхнє порівняння. Рекомендація як результат аналізу політики	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 1–3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
6.	Прийняття владного рішення та реалізація політики	Консультація	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.)	Основна література: 2	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
7.	Оцінювання та коригування політики	Консультація	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.)	Основна література: 1–3	Відповіді на питання для обговорення, індивідуальне завдання
Залік					Тестування

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою із часткою підсумкового контролю 20 %.

Матриця сумативного оцінювання

Результат навчання	Когнітивний рівень	Елементи оцінювання			
		рефлексивні справи (16)	онлайн-завдання (6)	індивідуальні завдання (4)	тест (1)
Студенти зможуть описати процес і технологію аналізу політики	пам'ятати	+			+

Результат навчання	Когнітивний рівень	Елементи оцінювання			
		рефлексивні вправи (16)	онлайн-завдання (6)	індивідуальні завдання (4)	тест (1)
Студенти зможуть класифікувати та виокремити елементи середовища аналізу політики	розуміти	+	+	+	+
Студенти зможуть застосувати основні етичні принципи в розробленні варіантів політики	застосувати		+	+	+
Студенти зможуть скласти перелік основних заінтересованих сторін, ідентифікувати їхні позиції, спрогнозувати вплив на них реалізації державної політики	аналізувати	+		+	+
Студенти зможуть рекомендувати найкращий варіант державної політики з-поміж розроблених, проаналізованих та оцінених на базі доказів і цінностей	оцінювати	+	+	+	
Студенти зможуть сформулювати суспільно значущу проблему, вирішення якої потребує формування відповідної державної політики	створювати	+	+	+	
Студенти зможуть пропонувати рішення в підготовлених документах з аналізу політики	створювати		+	+	
Вага, %		16	24	40	20

Умови визначення навчального рейтингу

Вид роботи	Кількість за семестр	Максимальна кількість балів
Відповіді на питання для обговорення (рефлексивні вправи)	16	Зафіксовані викладачем відповіді на питання – 1
Виконання онлайн-завдань	6	Зафіксований викладачем факт виконання кожного із завдань – 4
Виконання індивідуальних завдань	4	Відповідність структури, змісту, обсягу, оформлення роботи рекомендаціям і критеріям – 10
Сукупний рейтинг		не більше 80

Усі бали, отримані впродовж семестру, складаються. Якщо фактично отримана кількість балів є меншою, аніж 40, студент не допускається до тестування як такий, що не виконав індивідуальний план.

Критерії складання іспиту

Характеристика	Максимальна кількість балів
Надані правильні відповіді на 20 тестових питань типу MCQ 1/5 (одна правильна відповідь із п'яти запропонованих). Відповіді на всі тестові питання є рівноважними	20
Разом	20

Бали, отримані під час екзамену, додаються до отриманих упродовж семестру. Студенти, які набрали:

- 91-100 балів – одержують оцінку А (відмінно);
- 81-90 балів – оцінку В (дуже добре);
- 71-80 балів – оцінку С (добре);
- 66-70 балів – оцінку D (задовільно);
- 60-65 балів – оцінку E (достатньо);
- 30-59 балів – оцінку F (незадовільно);
- 0-29 балів – оцінку F (неприйнятно).

Якщо під час тестування студент надав правильних відповідей менше, аніж на шість тестових питань, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне перескладання. За результатами перескладання студент може отримати підсумкову оцінку не вище 65 балів (достатньо).

Якщо студента не допущено до тестування, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне повторне вивчення дисципліни.

VI. Рекомендована література

Основна

1. Тертичка В. В. Основи аналізу державної політики : відеолекції. URL: <https://youtu.be/SMfPxVComNs>
2. Державна політика : підручник / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. Київ : НАДУ, 2014. Т. 2. 448 с. URL: <http://ipas.org.ua/index.php/library/educational-materials/253-derzhavna-politika-rozdil-2>
3. Кілієвич О. І., Рябцев Г. Л., Тертичка В. В. Практикум із підготовки аналітичних документів : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2016. 95 с. URL: <http://ipas.org.ua/index.php/library/educational-materials/295-praktikum-iz-pidgotovki-analitichnih-dokumentiv-navch-posib>

Додаткова

1. Quality of Public Administration: A Toolbox for Practitioners. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. URL: <https://ec.europa.eu/esf/BlobServlet?docId=18587&langId=en>
2. Дан В. Державна політика: вступ до аналізу. Одеса : Бахва, 2005. 504 с. URL: http://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/dann_2005_derzhavna_polityka.pdf
3. Пал Л. А. Аналіз державної політики. Київ : Основи, 1999. 422 с. URL: http://ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/pal_1999_analiz_derzhavnoi_polityky.pdf

VII. Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. URL: <http://rada.gov.ua>
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Інститут аналізу політики і стратегій. URL: <http://www.ipas.org.ua>

Додаткові матеріали до навчальної дисципліни розмішені на її сторінці в навчальній системі Moodle за покликанням <https://moodle.oa.edu.ua/course/view.php?id=0000>

VIII. Політики щодо навчальної дисципліни

Використання технологій дистанційного навчання

Студенти зобов'язані відвідувати заняття за обраним і затвердженим індивідуальним навчальним планом та вчасно інформувати викладача про неможливість із поважних причин відвідувати заняття, скласти (перескласти) іспит. Під час вивчення модуля всі учасники навчального процесу мають дотримуватися вимог, установлених Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУОА, своєю діяльністю утверджувати академічну доброчесність як засадничу цінність спільноти Острозької академії. Студенти не повинні отримувати чи надавати недозволеної допомоги, вдаватися до жодних інших нечесних дій під час виконання навчальних завдань. Порушення студентом вимог академічної доброчесності під час опанування модуля тягне виставлення оцінки 0 балів (не зараховано).

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету:

- будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути його власною роботою здобувача;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів;
- якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки, то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання;
- не публікувати у відкритому доступі відповіді на запитання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів;
- під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно;
- не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації.

Порушення академічної доброчесності під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів або вживання заходів, які передбачені Кодексом академічної доброчесності НаУОА (https://www.oa.edu.ua/publik_information/CODEX.pdf).

Відпрацювання

Якщо студент із поважних причин був відсутній на занятті, на якому виконувалося обов'язкове практичне завдання, він має право його відпрацювати. Відпрацювання полягає в письмовому виконанні відповідного завдання за шаблоном, наданим викладачем. Виконане й підписане студентом завдання подається на кафедру не пізніше, аніж за 15 днів до призначеного іспиту, та оцінюється на загальних підставах.

Додаткові бали

Вид роботи	Кількість за	Кількість додаткових балів
------------	--------------	----------------------------

	семестр	
Подання до друку публікації, підготовленої під керівництвом викладача НаУОА. Факт подання до друку має бути підтверджений письмовим повідомленням видавця	1	Тези доповіді на фаховій конференції – 10 Стаття у фаховому виданні – 20 Стаття в іноземному рецензованому виданні – 30

Особливості вивчення навчальної дисципліни за допомогою технологій дистанційного навчання.

Відповідно до Положення про дистанційне навчання в НаУОА (https://www.oa.edu.ua/publik_information/polojennia_dystanc_navchannia.pdf), у разі запровадження карантинних заходів, заняття та консультації проводитимуться з використанням системи Google Meet (за окремим покликанням), що надає можливість двостороннього взаємозв'язку між викладачем та студентами. З цією ж метою використовується корпоративна пошта НаУОА. Тестові форми контролю студенти зможуть проходити в ІС Moodle <https://moodle.oa.edu.ua/course/view.php?id=2647> де і розміщені матеріали курсу.

Поведінка

Спілкуючись з учасниками навчального процесу, студенти мають дотримуватися етичних норм, утримуватися від гучних проявів емоцій, бути політично коректними й толерантними, поважати звичаї й традиції різних етнічних, культурних, соціальних груп і релігійних конфесій.

Студенти з особливими потребами

Кафедра всіляко сприятиме вирішенню індивідуальних проблем студентів з особливими потребами, сприймаючи їх як рівних в інтегрованому студентському колективі.

МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ

Методист кафедри

Мацієвська Світлана Антонівна; новоакадемічний корпус

e-mail: kafedra.politologii@oa.edu.ua

ВАЖЛИВІ ДАТИ

Подія (чи вид роботи)	Дата
Подання творчої роботи до захисту на кафедрі	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Подання на кафедрі всіх відпрацьованих практичних завдань	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Подання на кафедрі документів, що засвідчують бажання студента про нарахування додаткових балів	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Повідомлення про неможливість із поважних причин скласти (перескласти) іспит	із 09:00 до 17:00 у день проведення іспиту

Укладачі: Г.Рябцев, В.Тертичка